

ՆՈՒՄԵՐՈՒ 2477

Մէջքիւր Էվալինա բաժնւստար, Գ.
Լաթաւա Եւրֆէք գաւառքը նաւ Մ. Վ.
Իշ Գէ գաւառահատարներն 83 նիւմէրօ,
Էւալինա Եւրֆէք գաւառքը :

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՓԱՆՈՍԵԱՆ ՎԱՐՁԱՐԱՆ

Մէջքեր վարձարանքն պուլուն. տուղու մահէլէ իսլամաբընտան պա. զըլարընքն, պիր Իքի քիչի թահրիքի իլէ, էսէրի թէսսիւպ իպրազ իտէ. րէք, օրատան չըգ մամըլը իտատա իթ. տիքիլէրինի պիտիրմիլ իտիք:

Կէրչի տէօրթ ալ տահա միւտտէ. թիմիզ վար տըր, վէ շէրան ու նիգա. մէն օթուրապիլիլիլ, լաքին, էօլլէ միւթէասսիպլէր իլէ ուղրաշըգտան սօնրա, թէքրարէն գօթիլթ իտէրէք օթուրամահաղըմըգտան, պիր ան էվլէլ թէրք իթմէքիլի էմրի պասի. րէթտէն ատտ իթմիլիլ տիր:

Վէ տահա ալէա վէ տահա գիւտտէ հալատար վէ հէր ճիհէթլէ միւնասէ. պէթլի պիր Եէր արամագաա իքէն, Եինէ իսպիլտարտա իճատիէտէ, էն կիւզէլ մէվգըտէ վագը, Սուվաճը պա. շը Ալվատեան Յովհաննէս էֆէնտիլին գարըն պէգտընը պուլունան իքի գը. թա միւթէմէլ վէ մուլթագամ խա. նէլէրինի իճարա վիլիլէնէլի մալիւ. միւթիզ օլտուլունտան, օրաւա նաղլ իթմէքիլիլ արղու իթմիլիլ տիր:

... Խմբագիր, Տգիտութիւնը և անմիաբանութիւն. նը որ իսկզբանէ անտի Հայուն փա. ուայ և Երվանդութեան կործանիչ վատ ոգին է, դեռ ևս կը շարունակէ իւր աղ. զնցութիւնը Հայուն վրայ:

Տակաւին դադրած չէ գիւղեր և քաղաքներ կործանելէ, անյեղալը նը. սեմայուց և ներկայի պիտի ոչնչացու. նէ, Եթէ վտըր մի ևս ուշագործեան չ'առնալի, և անյոյթ կեցուի, ահա. ւատիլ յայտնի օրինակ մը որ արգարեա ամէն զգայուն սրտի մեծ յաւ կ'պատ. ճառէ:

Մարտ 12 ամսաթիւով հայրենիքէս եկած նամակ մը այսպէս կ'ստորագրէ Մաշիկըր գիւղի արդի կայսրութիւնը:

«Մաշիկըր, կրտէ նամակագիր բարե. ակամ, կրից և անմիաբանութեան «Մատնուած, մօտ է բոլորովին ոչնչա. ւնալու, ամբողջ ժողովուրդը Երկու «մօտի բաժնուած են, ճանճիկեան և «Չուվալեան անուանց տակ, և ուսմիլը «որոնց պարագլուխն է ճանճիկ քառած «կրօնի և ազգութեան անհաշտ թշնա. «մին իրեն կուսակից ըրած է նաև Հա. «յերէն Տէլիթմէնճեան, Մասուրեան, «Տօնապետեան և այլք, որոնց հետ «կուղեն բալորովին ոչնչացնել Չուվալ. «եանները, որոնք գիւղին աղքատ և «մեծագոյն մասն են և իրաւանց տէր, «այս Ա. մասը մինչ իսկ ատրճանակով «և կր'կող իր կիրքը յագեցնել ուղեց «բայց չը յաջողեցաւ, և որուն համար «արդէն դատի տակին Տէր Մանուէլ «Հօր միջոցաւ, որն որ 25 օրէ ի վեր «Խաբըրդէ նոյն գործերով զբաղեալ «տեղս կ'ստեղծէ կայ թէ՛ հող Կ. Պօլսոյ «մէջ գտնուած ճանճիկեանք ալ մաս. «նակից են գրուար կերպով սոյն դա. «ւաճառութեանը, վերջապէս տղքատ «հասարակութիւնը ահի դողի մէջ է և «տալէն դործ խանգարեալ, դպրոց չի «կայ ևս, ևս. կ'արելի է պիտի ըսեք «թէ՛ հող ազգային իշխանութիւն չի «կայ՝ չիկայ կըսեմ վասն զի գաւառա. «կան ժողով չիկայ, բնէ է միայն վար. «դապետ մը ունինք, ան ալ անյոյթ և «անգործունայ...»

Ահա անիկի ճակ մը... Խմբագիր որ ոչ ալ ինչ է՝ Եթէ ոչ տգիտութեան դանմարեանութեան արդիւնք, ասոնք

Ամեն Ս. Պատրիարք հօր ուշադրու. թեանը կը յանձնեմք և կը ինքրեմք որ Բաղնաբաս վարդապետին ազգարա. րէ թէ՛ ինքը հօն (Արապկիւր) օղալի. խութեան գաղաթ չէ ալ պատշոնի:

Իսկ դուք... Խմբագիր, հաճեցէք ներկայս Ձեր պատուական լրագրոյն միջոցաւ հրատարակել ի սէր ազգու. թեան:

19 ապրիլ 1873 Բերայ:

ԹԻԻՃՃԱՐԻՅԻ

Լիվորու 1 մայիս Միտիկ Նիւ Օրէանս բամուղու, րէնա 9 1/4 5/8 Տօլարա էյի ճիւս 6 1/8 Պու կիւնքի սաթը 120,000 պալտ Բիացա աղըր

Լոնտոն 1 մայիս Աֆիօնը կիւնքի ֆիւթը 20 21 Թիֆթիք 35 00 Չաթ իրէյի, 28 Ճէհրի կիւնքի ֆիւթ լիւրա, 7 10

ՓԱՆԱՅԱՐ ԲԱՆԱՅԱՐ

Էս. Ում 20 ապրիլ, ախլամ դար 80-24 21 սապա, աղըր 60-26 6 սապ 60-28

Բէրօր բարայ Խաթիլարա 1885 380- 1885 370- 1889 321-00 1872 92-1/2 Երկրի ժէնէ, պապիսլար 15-08 Գրէտի 18 38 Երկրի ժէնէ, Երկրի 172-1/2 Երկրի 82-1/2 Երկրի 14 73 Երկրի 11-60 Երկրի 9-08 Երկրի 4-53 Երկրի 6-28 Ազգէ ֆայիլի 11 120/0

ԱՅԴԵՐԻՆ ԲԱՆԱՅԱՐ 20 ԱՊՐԻԼ Ինկիլիզ լիւրա 110- Խաթիլարա 87-12 Բօլ 89-15 Գըրմից պիթուա 81-20 Պէսալ մէնտիլի ֆարգը 1-26 Մէթալի ֆարգը 2-25 Պէսալ 120-00 Պապը 0/0 2 1/2

ԱԶԳ

ԲԱՂԱՅՈՒՆԻ ԲՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ Յիշեալ ընկերութեան բաժանոր. դադրութիւնն ապրիլ 12էն սկսուած է ընդունուիլ:

Պ. Կ. Գաւառեանի քով Ղալաթիա Բէր. չէմպէ բազար իսիս խան թիւ 29. Ս Մարտիրոսեանի քով Երկրի Գու. երմըլար ֆալաղ օղու փող թ. 31 Մ. Տատուրեանի քով Չագմաճըլար Եօգալու Պօնտագըր խան Մ. Յովհաննէսեանի քով Երկրի Բէր. տահի խան փող թ. 20 Կ. Սարաճեանի քով Պահճէ գաղու Երկրի խան խանի կարգը որու բաժանորդ գրուող Մեծարգոյ ընկերք պիտի բարեհաճին իրենց ա. նունը, մականունը, արհեստն ու բը. նակութիւնը և ստորագրութիւնը բա. ժինները արձանագրել տալով, 3. Կա. նունի համեմատ՝ իւրաքանչիւր բաժնի համար կէս արծաթ մէճիտ նախակա. նունը ու ապրիլ ամսոյ ամսալճարն հատուցանել, փոխարէն՝ առ այժմ անթիւ ընկալագիր մ'առնելով:

Բաժնետոմսերը մայիս 1էն վերջը մինչև 15 պիտի յանձնուին, մինչև 15 պիտի ստորագրուող բաժանորդաց ան. ւանն ու կարգի թուովը պատրաստը. ւելու համար, որ ատեն բաժանորդը

կրնան իրենց ստորագրուած տեղերէն ընդունիլ իրենց բաժնետոմսերը: 12 ապրիլ 1873

(Ն. Է. Ի. Ե. Է.)

Հինախոյնութեան վարիտ օլուն թէ. լէկրօֆիսմէլէր, Ֆիլէմէնք տէվլէթի գուլլէլի ասքերիէսինին Ալին մէմ. լէթէթի իւզէրինէ օլուն մուսմէլթը սէֆէրիէսինէ տայիլ Բէյ տէր Բէյ խապէր կէթիլմէքտէ տիրէր, իշթէ պու թէլէկր. ֆիսմէլէրէ նէգարէն, Ֆիլէմէնքիլիլէր, Երմիլիք գըթա սէ. ֆայիլի հարպիլի իլէ, սահիլտէ մու. հարէպէնէ իպթիտար իթմիլէր տիր, Մէջքեր Ալին մէմ. քէթի, Սամա. թէրօ ատտաբըն չըմալ թարաֆընտա վագը օլուպ, մէվգըսը դայէթ զարպ տըր:

Իւլ թարաֆը տէնիլ օլուպ, տաղ. լարտան տաղըրտա տաղըր. պիր չօգ. նէհրէր ճէրէտան իտէր իսէ տէ, պու. նէհրէր իւզէրինտէ կէմի իշթմէք. գապիլ տէյիլ Խի, Ֆիլէմէնքիլիլէր, Ալին էհալիսի իլէ պիր գալ Երկր սէ. նէտէն պէրու միւրաւպաթ վէ թիճա. րէթ Բէյտա իթմիլէր իտի:

Ալին, էվլէլէրի պիր գուլլէլթի հիւքիւմէթ օլուպ, պու կիւնքի կիւն, էհալիսինին, իւլ միլտն նուֆուսը միւ. թէճալուղ օլտուղու թախմին օլու. նուր:

Էհալիլ մէրդուէ, Միւսիլման տըր. Սամաթէրօ ատտաբըն, Ալին մէմ. քէ. թիլմէն մատուտ օլուն գըսմը, Ֆիլէ. մէնք տէվլէթիլին հիւքիւմ թահթըն. տա պուլունուպ, պու Երկրին պիր. դըսմը ասիլ, տէվլէթի միւշարիլէյ. հաւա թապիլէթի իթմիլ օլուն չէլիլէր, վէ դըսմը տիլէրի տէ, Ֆիլէմէնք մէ. մուրարը թարաֆընտան իտարէ օլու. նուր:

Ֆիլէմէնքիլիլէր, օն ալթընը տըրն էվլիլիլտէ, քէն տիլէրտէն էվլէլ ճէ. զիլէլի մէվգըրիլէնէ սահիպ օլուն օ. լան Բօրթիլթէլիլ տէթիլ իլէ, ատաւը զապթ իթմիլ վէ 1602 սէնէսինտէ Ալին հիւքիւմարը թարաֆընտան Ֆիլէմէնքէ. Էլիլիլէր իրաւ օլունմուշ տուր, վէ մու. Խախարէն, ինկիլիլէլ ասիլ, Սա. ճարթիլ քէնտիլիլէրինէ հար իշին, Ալին հիւքիւմարըլա ագաւ մուսմէտէ իթ. միլիլէր իսէ տէ, մուսմէտէյի մէվգըրէ. 1724 սէնէսինտէ, ինկիլթէրա իլէ Ֆի. լէմէնկ տէվլէթիլիլ պէյնինտէ ագա. օլունան թիճարթթ ահտամէսինէ թէվ. ֆիլէմէնք մէմուրարը իլէ Ալին հիւքիւմարը պէյնինտէ ճէրէտան իտէն միւնասէպաթ, 1857 սէնէսինտէ ագա. օլունմուշ օլուն պիր ահտամէտէ թէվ. ֆիլ օլունմագաւ օլուպ, մէվգըր. ահտամէտէ, հիւքիւմարը միւշարի. լէյ, Ֆիլէմէնք թէպաթընա էն չօգ. մեղհարը միւսատէ օլուն տէվլէթ թէպաթը կիպի մուսմէլէ վէ Ալին է. հալիլ թարաֆընտան գուրասըլը վէ հայտատուղու մէն իտէնէլիլի թահիլտ իլէմիլ խաի:

Հալ պու քի, մուտիլտարէն, մէվ. քիլ ահտամէտէ իսիլաֆընտա հարթէթ օլունտուղունտան, Ֆիլէմէնք տէվլէ. թիլ, ահտամէտէն ահքեմընտ րիա. եթթ իթարիլմէք մէմագուրիլիլտէ պուլունուպ, հայտատուղու վէ գուր. սանըլըրն մէնի իշին, 1871 սէնէսին. տէն պէրու Ալին հիւքիւմարընա պիր թագըմ վատէր իթմիլ օլունղու հալ. տէ, հիւքիւմարը միւշարիլէյ, թէլէմի. նաթը տոթմանէ իլէ իթթիլա իսէ:

Հալ պու քի, մուտիլտարէն, մէվ. քիլ ահտամէտէ իսիլաֆընտա հարթէթ օլունտուղունտան, Ֆիլէմէնք տէվլէ. թիլ, ահտամէտէն ահքեմընտ րիա. եթթ իթարիլմէք մէմագուրիլիլտէ պուլունուպ, հայտատուղու վէ գուր. սանըլըրն մէնի իշին, 1871 սէնէսին. տէն պէրու Ալին հիւքիւմարընա պիր թագըմ վատէր իթմիլ օլունղու հալ. տէ, հիւքիւմարը միւշարիլէյ, թէլէմի. նաթը տոթմանէ իլէ իթթիլա իսէ:

րէք, իճարաթ կէօթէրմէյիլ իտի, Կէլէն վիտար. ալընտա Ֆիլէմէնք տէվ. լէթիլին հինախոյնտա պուլունան մահէլէրի իտարէ մէմիլիլին իլիսի. սանիսի, մըգտարը քիֆաթէ գուլլէլի. ասքերիլէ իլէ, Ալին տէվգ ու իլգա. միւրմիլ, վէ Ալին հիւքիւմարը, միւ. մայիլէյհի գապուլ իթմէտիլիլտէն, Ֆիլէմէնք տէվլէթի իլանը հարպ իլ. լէմիլ տիր:

(Միւրալ Տիւրմաթիլ)

Ինկիլթէրա պալագաթնա սախ. թէ գապիլ օլտուղունուպ, խալ. լի ագճէ սիգաթ օլունտուղունտան սօն. րա, Բարիս պանգալարընտան պաղը. լարը տտիլ, Եյնի հիլլէնէ թէսա: ֆիլ. իտէրէք, խալիլ զարար իթմիլէր տիր:

Սիւհա ճարիլէր թիճարթթիլին մէնի մէմուրիլէթիլ իլէ, ինկիլթէրա տէվլէթի թարաֆընտան, Սըր Պար. թէլ Ֆըրէր նամ. գաթըն, մուհարէ. րաթը բէմիլէ իլէ Չանկիպարա իւ. զամ օլունտուղուն մալիւմ տիր, Պու. քէրէ, Ատէնտէն Եաղաթըլարընա կէ. րէ, Չանկիպար հարթիլ հաղթէթիլիլ թիճարթթիլ մէվգըրիլէյի մէն իշին միւսատաթը լաղընէյի տիրիլ իթ. մէքտէ վէ ատէմի մաւլէնէթիլտէ իտար վէ սէպաթ կէօթէրմէքտէ պուլունտուղուն անլաղըմըշ տըր:

Տէլիլ Նիւսա զագթթաթըն, ապ. իլ 14 թարիլիլ պիր թէլէլիլտաֆընտա օգունտուղունտա նէգարէն, Սան-Սալ. վատար ճիւմհուրիլէթիլ Բայիլթալիլթը օլուն Նիլմէվա-Սան-Սալվատար չէհրիլ. տէ վուգու պուլուն հարթէթիլ տըլ. տան չէհրի մէվգըր. քեմիլիլ խարապ օլուպ, 800 քիլիլ թէլէթ վէ 12 միլտն տօլարըլը գարար զիւտան վագը օլուն. տուր:

Նասըլ քի իսմինտէն տախի անլա. շըլըր, Նիլմէվա-Սան-Սալվատար չէհ. րի, Երկրի պիր չէհրի իտի. իլ Բայիլ. թալիլթըն, 1528 տէ, Ալվարէտօ քիւ. շատ իթմիլ օլունղու հալտէ, 1854 սէ. նէսինտէ, թէքթիլ վիտան Կիլի հալ. քէսպ իտիլ, Էհալիլի, տիլէր պիր մահէլլտէ Երկր պիր չէհրի ինչասընա գարար վէրմիլ տիր:

Ապրիլ տըլ 14 իտէ, մէվգըր պէտ. պալթ չէհրի ճիւմարընտա հարթ. քէթի տըլ վուգու պուլունագա վէ պիր չօգ խանէլէրտէ օթուրմագ միւմ. քիլիլ օլուն իտի, Կէլէն գիւտեմըր. տըլ պէօլիլ հարթէթիլ արղընտան սօնրա, չէհրի գուրպիլաէն ճէրէտան իտէն Ագահիլաւ չայըն ոտլարը չա. մուրանըպ իլիլմէլ օլուն, վէ էհալի. սուսուղուգտան էօլմէք բատտէսինէ վասըլ օլուն իտի, չիւնքի, օլ ճիւլար. լարտա, օնտան մատա, սու բունա. րը Եօգ իտի:

ՏԱԽԻԼԻՍԵ

Կէլէն չարլէնպիս կիւնք, Թա. թալլատա սէֆիլ օն Եաղընտա չօնու. ղուն պիրի, մէքթէպտէն ավտէթ իթ. տիքտէն սօնրա, տիլէր չօնուգլար իլէ օյնամագ իլին սօգաղա չըգըպ, պիր գուլթու իլէ օյնտարըլարը սըրատա, հէր նասըլա մէվգըր գուլթունտիլ ի. չիլտէ պարթ պուլունտուղունտան պիլտէն պիրէ արղէլ տըլ, չօնուղուն Երկր կէօղիւ Եաղըպ պէլիլիլ օլուր վէ Եաղմատընտ տա չօգուգ իսմի. Եօգ տուր:

Ֆիլիլ քէօլիլտէ իսթիլա պիր Պուլլար թէլըրիլին խանէսինէ խըրըլ կիլիլ, էվլէ պուլունան էհալարըն ճիւմէսինի ալըպ կէօթ իսմիլէր տիր:

ԳԵՏՆԱՇԱՐԺՈՒԹԻՒՆՔ

(Շարունակութիւն տես թիւ 2174)

Այսու ամենայնիւ մէկըի զնեցով
այն ֆիզիքական յեղափոխութեանց
գիտողութիւնը, որոց թուականը երկ-
րիս արդի բնակչայցը արարչութեան
առաջ է, մեր գիտողութիւնը պիտի
սահմանաւորեմք այն պարագայից որք
բնութեան գլխաւոր շարժումները յա-
ռաջ կը բերեն և որոց պատճառը ներ-
քին հրեղէն հեղուկի մը երկրիս կար-
ծըր կեղեկին դէմ բրած փոխադարձ
ներգործութիւնն է։ Յիշեալ հեղուկը
Ովկիանոսի ջուրերուն նման աւելի-
ծուծեանց ենթակայ է։ Եթէ անոր
աւելիծութիւնները այնքան սահմա-
նաւոր ըլլան որ երկրիս կարծր կեղևը
բաւական ըլլայ անոնց դիմադրելու
առանց ճեղքուելոյ, այն կեղևին ար-
տաքին մակերևոյթին վերայ նման շար-
ժումներ յառաջ կը բերեն, որոցմով
հոն գտնուած ամեն մարմին կը ներ-
գործուի, ինչպէս որ Ովկիանոսին ա-
ւելիծութիւնը վերայ եղած նաւերը կըլ-
լան։ Եթէ ստորերկրեայ հեղուկին ա-
ւելիծութիւնը այնքան բարձրանան որ կար-
ծըր կեղևին առաձգականութիւնը չի
կարենայ տանել զանոնք, կեղևը քիչ
կամ շատ կը ճեղքուի ուսկից այն հը-
րեղէն նիւթերը դուրս կը պոսթկան
և այսպէս յառաջ կուգայ հրաբուխը։
Նշախ քննեմք այն տեսակը, որուն
մէջ միայն շարժում կըլլայ առանց երկ-
րը ճեղքուելու։ Այսպէս ներգործութեան
երկրին մակերևոյթին այն մասը և ա-
նոր վերայ կեցող ամեն մարմին ջուրին
եղևը տատանող նաւերու նման կը
շարժին և կը տեղափոխին։ Աւելիքները
դէպի մէկ կողմ յառաջ կը շարժան իրա-
րու ետեւէ նախն տակէն անցնելով,
և նաւը մէկ մը ալիքին գագաթը կըլ-
նէ և երբոր ալիքը անցնի խոռոչին
մէջ կիցայ, Ովկիանոսն ալ նաւը մ.ս.
նաւից են այս յառաջացող շարժմանը։
Եթէ յառաջ երթային, վեր ելնել և
վար իջնալ պիտի չըլլար։ Նաւը ան-
գամ մը ալիքին վերայ ելնելով ջուրին
հետ մէկ տեղ յառաջ պիտի քշուեր և
տակաւին պիտի մնար այն նոյն ալիքին
վերայ։ պարագայ մը, որ երբեք տե-
ղի ունեցած չէ։ Երկրին տակը գըտ-
նուած հեղուկէն երկրին մակերևոյ-
թին հաղորդուած աւելիծութիւններն
ալ ճիշդ նոյն կերպով յառաջ գացող
շարժում մը ունին, որ ուր տեղէ որ
անցնին մակերևոյթին այն մասին ել-
նելն ու իջնալը կը պատճառեն։

Բայց ասիէ զառ շատ կարեւորու-
թիւն ունեցող ուրիշ արդիւնք մը յա-
ռաջ կուգայ այնպիսի հաստատուն չին.
ուսածներու վերայ, որք գետնէն ուղ-
ղահայեաց դիրք մը ունին։ Աւելիքն
ներգործութեան մակերևոյթ մը ալիքը
տակէն անցած ատենը առաջ մէկ կող-
մը կ'ընդ և ուրիշին վրայ ելնելն վեր-
ջը հակառակ կողմը կը ծռի։

Ուրեմն գետնին այս շարժումները
բոլոր անոր վերայ գտնուած ուղղա-
հայեաց առարկայներուն երկու տե-
սակ շարժում կ'պատճառեն։ Նշախ վեր
ու վար ուղղահայեաց շարժում մը, և
երկրորդ տեսակ մը օրոնող շարժում
ճշմանակի նման որ ալ, և ճախ կը ծռի։

Շէնք մը բաւական ծռելն հետքն
ալ կրնայ երբեմն հաստատուն մնալ,
ասիկայ այնպիսի օրինակներով հաս-
տատուած է, որ գրեթէ շատ տեղեր
կը պատճառեն։ Թոքանայի փիզաքա-
ղաքին Մայր եկեղեցւոյ զանգակատու-
նը ամենահինգ տար քոյմիտի ծռած
եօթը հարիւր տարիէ ի վեր կը կենայ,

այսպէսնաւ Ուոնիայի ծռած աշտարա-
կը։ վեր և վար եղած փոխադարձ
շարժմանց արդիւնքը աւելի ալեաց ա-
րագութեան կախեալ է քան թէ բարձ-
րութեան կամ ցածութեան աստիճա-
նէն։ Դիւրաւ կրնայ հասկցուիլ թէ
գետնը կրնայ բաւական բարձր ելնել
և խորը իջնել կամաց կամաց առանց
վտանգ մը յառաջ գալոյ, բայց եթէ
այս ելնելն ու իջնելը շատ մեծ արա-
գութեամբ ըլլայ՝ վտանգը ծանր և
անհաւոր է։

Այս տեսակ բնական երևոյթներու
անձնականագէտ ներկայ եղող գիտնա-
կան անձինք՝ շատ խորունկ կերպով
քննութիւններ ըրած են այն երևոյթ-
ներէն ամենէն նշանաւոր սեպուածնե-
րուն արդեանցը վերայ։ Կըսեն թէ ա-
լիքները զուգահեռական գիծերով յա-
ռաջ կը շարժան, և մէկ վայրկեանի մէջ
քան կամ եռասուն մղոն յառաջ կըն-
թանան։

Ընդհանրապէս ալիքները ոչ այնչափ
շատ ուղղահայեաց բարցրութիւն ու-
նին ոչ ալ ճոճելու մեծ երագութիւն.
այնպէս որ ընդհանրապէս չենք երեւոն
ոյժը բաւական է անոնց դիմանալոյ
և միշտ լսուած անմնաս փոքր շարժ-
մունքներն այս տեսակէն են։

Այսու ամենայնիւ այն տեղերու
մէջ ուր որ գետնաշարժութիւնք շատ
կը պատահին, երբեմն շատ ծանր հե-
տեանքներ յառաջ կուգան։ Պրու-
սայու մէջ 1855 թին տեղի ունեցած շար-
ժի ատենը գրեթէ բոլոր քաղաքը տ-
ւերակ դարձաւ։ Յունաց թաղին ծայ-
րը զուարթայրի մը ստորորը շինուած
մատաքի գործարան մը հոն բանող
քառասունէն աւելի կիներով և ուրիշ
այլ գործաւորներով մէկտեղ վերէն
վար տապալող ահագին ժայռերուն
տակը թաղուեցան և այնպէս կը մնան
մինչև ցայսօր։ Պատմուած է թէ՛ 1797
ին Ամերիկայի Չիկագոյի լերան ստո-
րորը շինուած Ռիսպամպա քաղաքին
կործանած ատենը բնակչոց շատերուն
մարմինները քանի մը հարիւր ոտք վեր
նետուելով Լաքուքայ կոչուած բլուրին
վերայ ձգուեցան։

Ո՛հ, որչափ ահաբեկ և սրտաճմրկ
տեսարաններ են ասոնք, եթէ երկրիս
փորին մէջ պահուած հրեղէն ովկիա-
նոսի ալեացը վերայ իջնող և որոց բու-
ռըն կատաղութիւնքը զսպող և չփա-
ւորող ամենակալ զօրութիւն մը չ'տի-
րէ հոն, ինչպէս որ համայն տիեզերաց
մէջ՝ քանի քանի այսպիսի աղետալի
տեսարաններ պիտի բացուէին մեր առ-
ջեւ ամէն օր և ամէն վայրկեան։

Այո՛ մեր գլխէն վեր, մեր քովը, և
մեզմէ վաւը տատանող օղեղէն՝ ջրե-
ղէն՝ և հրեղէն ովկիանոսներու բուռն
կատաղութիւնքը զսպուած և չափա-
ւորուած են այն բարեւէր Էալին հը-
րամանովը, որ երբեմն ալ թոյլտու-
թիւններ կընէ անոնց՝ թերեւ մեզմէ
ծածուկ պահուած օգտակար վախ-
ճաններ յառաջ բերելոյ նպատակաւ։

Խ. Հ. Ստեփան Իսթիւնան
(Երբանիւն)

ԱՆՔԻՆՏ ՏԸ ՄԻՒՍԻ
ԳՐԱՌԻՍ ՄԵՆ ԶԱՌԱԿԻՆ ԽՈՍՏՈՎԱՆԻՐԸ
ԻՄՈՐՄԱՆԵԱՅ
ԳՐ. ՉԻԼԻՆԿԵՐԵԱՆ
ՀԱՍՈՐ Ա.
ՏՊԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՏԵՏԵԼԵԱՆ

Այս վէպը որ՝ ինչպէս գիտեն լեզ-
ուագէտ ազգայինք՝ Գրանտայի բանա-
հիւսական վրա գրեւորն ինչ է՝ Ալֆրեդ
Միլսէ երկինք և երկիրը, զԱստուած

և ընդթիւնը, ծաղիկը և շիւղը, սէրը
և կինը երգելու առեն ընկերային ահ-
ռելի վերք մը կը նշմարէ, նաև ապա-
գայ սերնդոց մէջ այս հիւանդութեան
ճարակուելու սպառնալը կը դիտէ կամ
կանխաւ կ'ըզայ, և քնարը գետինը
դնելով վերահասին կտորոց կ'առնուի,
թագաւորներուն բռնաւորութեան,
կրօնաւորներուն կեղծաւորութեան,
սիրուհիներուն մատնութեան և հե-
ղինակներուն շահամոլութեան հետե-
ւող ընդհանուր հիւանդութեան ինքն
ալ ենթարկուելով, կերթայ ծոռնը կը
դնէ՝ չէ թէ յիշուի ինչ մը, չէ թէ
թարթիւֆի մ'այլ տառնելներորդ դա-
րու առջև, և հոն իր հիւանդութիւնը
կը յայտնէ, իր մեղքերը կը խոստովա-
նի։

Այս վէպը օռնանց ընթեռնելոյ չեմք
կարող հոս երկարաբանել այլ պարտին
ընթերցասէր անձինք դիմել Բ. Գա-
ֆաֆեանի գրաւոց և 12 դահեկան վը-
ճարելով, գնել մէն մի օրինակ, որուն
Բ. հատորն ալ քիչ օրէն խոստացուի
հրատարակել։

ՀԱՆՐԱՊԱՆՈՐԱՑՈՅՑ

Պու անէ տէկին միլլէթիմիզտէ նի-
չէ օրացոյցար թէրթիպ օլունուպ հէր
պիրինին մահաւանաթի մէյատիտէսի-
տանտա իսէ տէ, պու տէֆա Զարդար-
եան ֆապրիգաւրնտան եէնի չեզմըշ օ-
լան իշպու Օրացոյց սէնէնին հէր պիր
կիւնիւ իւշ լիտանտան իւզէրինտէ եա-
ղըմըշ, վէ տիվարտա ասըլպ հէր կիւն
պիրէր սահիֆէսին եըրթարապ սէնէնին
նիհայէթինէ տէյին շէմին վէ գամէրի
այլարըն կիւնիւնիւ կէօզ էօնիւնէ կէլ-
մէքտէ օլունպ, պու անէ տէյին տի-
վարարտա ասըլան ըուզնամէլէրին էն
ալէաօը տըր։

Ստեփան Գիւ և Ղ. քէնտի ֆապ-
րիգաւրնտա։

ՍՈՒՆԻՊ ՂԱԶԷՄ
ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍՅԱՆ

Կալաթառ Բէնճէլմիշի բազարնտա
Ն. 28 Իստի Խանընտա

CONSEIL AUX DAMES

ԳԱՏԵՂԱՐԱ ՆԱՍԻՆԱԹ

Բարխիսի պէրաթը լափանտաճըր վէ ՍԱՎՈՆ ԲՈՒՆԱՅԼ ՏԸ ԹԵՐԻՏԱՆ Նամ սապու-
նու իճատ իտէն վիճՈՒՆԻՆ, թալիյէ օլունուշ միստուս մահաւանաթը։

ԿԻՏԵԼԻԹՎ ԳՐԱՅԻՄԳ

Իշինտէ Էմիլի վէ Գիւլիսի պուրնտան միգրիւր դայմադ, թէնէ թաղէլը, եու-
մուշաղլը վէ բարաղլը վերիւր։

Իժ ճիւՍ ԳՐԱՌԻՒՆ ԵՃՁԱ Խիւլասաթը | ԲԵՐՈՎԵՍ ԿԻՏԵԼԻՏԵՆ ԹԵՐԻՏԱՆ ՕԼՈՒՆ-
ՄԵՆԻՒ Իշին լափանտա

ԳՐԱՌԻՒՆ ԿԵԼԻՍԵՐԻՆ | ՍԵՐԵՆԻՍ ԿԵԼԻՍԵՐԻՆ
ՏԵՐԻՆԻՆ եու մուշաղլը, կիւլիսիյի
պաղը սաղլանոյ իշին միլլադ սուրթ-
տէ իւթիկալ տըր։

ԹՈՒՆԵԹ ՍՈՒՆԱՐԸ ԽԻՒԼԱՍԱՐԸ
ՏԵՐԻՆԻՆ եու մուշաղլը իշին

ՍԱԳԸՉ ՃԵՃԻՐԵՍԻ ՄԱՆ ԿԳԱՍԸ (սաղլը) ԻՒՆ ԹԵՐԻՏԱՆ ՕԼՈՒՆՄԱՌԸ
Բ. ՍԹԻՆ. ԱՄՊՐԵՃԱԳ

Նիֆիս թաթլը, թաղէլը վերիւր։ ՏԵՐԻՆԻՆ քաթիֆ իշին պիւլուր Բ. պու-
լունուր։

Գալլընտան սաղլանոյ իշին, իւլիսիյի, ԼՈՒՆԵ ՏԵՉ ԱՊԵՅԼ, եաղլը օլան ֆապ-
րիգաւրն մարգարը լափէլմիլ։

NORTH BRITISH AND MERCANTILE

A. D.

1809

ԵԱՆԻՐ ԻՉԻՆ ՍԻՊԻՐԹԱ

ՆՈՐԹ-Զ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԵՆ-ԲԵՆԹԱՅԼ

(Լոյ. Ինկ)
Ասը սէրմայէ 2,000 000
Թարիխ տէկին սէրմայը իհիթիւթիյէ Լ. Ս. 528,803
Գետարտան արթըրըմըշ օլան 250 000
Եանդըն շիւպէսին եըլըք իրատը 708 000

Իշ պու գումանեա 1809 տա, Եանի պունտան 62 սէնէ էվիլ թէշիւլ
օլունմուշ օլունպ, վէ քէնտի սէրմայէսինտէն մատուէ քետարտան արթըրու-
ղը պիւլիւք մէպլալ իւն տիւնեանըն էն պիւլիւք չիւթէթէրին սըրասընա
կէշմիշ տըր։

Կէրէք էհալին քէնտի մաղաղաւրտա, վէ կէրէք իսթանաւոյ վէ Գա-
լաթա կիւմիւլիւթիւնտէ պուլունան մալլէրի վէ կէրէք էվ, մաղաղա վէ
էպնէյի սալիլէ վէ էշեա, քէոյլէրտէ վէ եալստ չէհիւ իշինտէ սիկուրթա
իթմէք իշին իւնիտէր։

Սիկուրթա թուլմադ իսթէյէնէր, Գալաթա տա Գէորգ պէյ իւնընտա
Ն. 9, մէզըլը գումանեա թարաֆընտան գուտըթիլ քեամիլիսի պուլու-
նան աճէնթիլ Մ. ՈՒԼԵԱՄ Բ. ՍՈՒՆԱՐ միւրաճտաթ իւլէմէլէրի։